Србија се јуче опростила од патријарха српског Павла у духовности и скромности које су обележиле читав његов живот и две деценије на трону Српске православне цркве, потврђених на крају и самим чином сахране, у његовом вечном почивалишту манастиру Раковица код Београда.

У београдској Саборној цркви, пред одром патријарха српског Павла служена је заупокојена литургија коју је предводио Његова светост патријарх васељенски Вартоломеј, уз саслужење митрополита црногорско-приморског Амфилохија. Литургију су служили и сви архијереји СПЦ из земље и велики број из расејања.

Литургији је присуствовао и велики број верника, бројни државници и високе црквене и верске делегације из земље и иностранства.

Отворени ковчег са телом патријарха из Саборне цркве до храма Светог Саве на Врачару, где је служен помен, у литији кроз Београд је пратило око пола милиона грађана. Помен су служили васељенски патријарх Вартоломеј и митрополит црногорско -приморски Амфилохије са архијерејима и свештенством.

На опелу саборне молитве за покој душе патријарха Павла саслужили су и поглавари других православних цркава, патријарх Румунске православне цркве Данило, архиепископ Албанске православне цркве Анастасиос и митрополит Православне цркве чешких земаља и Словачке Христифор.

У саборној молитви поглавару СПЦ учествовали су и митрополити Руске православне цркве, мински и слуцким Филарет, Јерусалимске патријаршије Исахије, Александријске патријаршије Петар и Грузијске патријаршије митрополит Герасим а у име Атинске и Кипарске архиепископије митрополити Еласоноса Василије и Пафоса Георгије и други.

Патријарх Павле је сахрањен је, по сопственој жељи, на гробљу манастира Светих архангела, онако како је и живео, скромно, у присуству црквених великодостојника, сестринства манастира, државних званичника и мањег броја верника. Тај последњи чин је, парктично, био затворен за ширу јавност. Сахрана је обављена без присуства камера и без преноса на телевизији.

Тело патријарха Павла положено је крај гроба патријарха Димитрија, који се на челу Српске православне цркве налазио од 1920. до 1930. године.

Сахрани српског патријарха присуствовали су, уз највише црквене великодостојнике СПЦ и других православних цркава, председник Србије Борис Тадић, председници Црне Горе Филип Вујановић, Македоније Ђорђе Иванов, премијери Србије и Републике Српске Мирко Цветковић, председница парламента Славица Ђукић Дејановић, председавајући Савета министара БИХ Никола Шпирић, принц Александар Карађорђевић и некадашњи председник СРЈ и премијер Србије Војислав Коштуница.

Опелу су присуствовали и министри у Влади Србије, високи званичници суседних земаља, представници дипломатског кора, као и поглавари православних и других цркава и верских заједница.

Дуж трасе којом се кретала погребна поворка, од Саборне цркве, па потом од Храма светог Саве, до манастира у Раковици, према подацима полиције, последњу пошту српском патријарху одало је 600.000 грађана.

Митрополит црногорско - приморски Амфилохије на опелу блаженочившем духовном оцу и пастиру српском поручио је да је патријарх Павле, „свети старац", пробудио скривену доброту, човекољубље, богољубље и братољубље у људима који су га ових дана на одру препознали као свог најрођенијег.

„Када се човек роди, цео свет се радује, а само он плаче, али треба живети тако да, када се он упокоји, цео свет плаче, а само се он радује”, рекао је митрополит после опела и додао - „Није нимало случајно да се овај скромни и тихи човек, преобразио у светлост и постао светиљка која на гори стоји. Сведоци сте сви ви сабрани око његовог одра”.
Према његовим речима, патријарх Павле никоме није судио, само расуђивао, поштујући слободу свакога, не повлађује ни својим, ни туђим страстима и самовољи.Никоме није на терету и све што је имао давао је другоме на природан и ненаметљив начин, ништа за себе не тражећи, рекао је митрополит Амфилохије.
„Патријарх Павле био је богослов широкога знања, самилостан, помирљив човек отворених хоризоната, који је осећао додир са савременом стварношћу”, рекао је васељенски патријарх Вартоломеј испред храма Светог Саве, после опела преминулом поглавару Српске православне цркве.

„Народе српски почни да ридаш, да горко наричеш и уздишеш и изражавај тугу своју по заслузи његовој”..Његов лик зрачио је светошћу и праведношћу, био је човек непрекидне молитве, благ, миран, али и борац који не зна за узмицање и спреман на сваку жртву, истакао је Вартоломеј.
Иако ситан и слабашан телом, како је рекао патријарх Вартоломеј, био је гигант по начину размишљања и духу, подигао је терет крста и страдања српског народа у искушењима последњих година и био израз његовог јединства.

„Патријарх Павле био је достојан наследник Светог Саве, дорастао сложеним и болним околностима свог времена а сведоци смо били његове огромне бриге за народ, отаџбину, цркву и проблеме читавог човечанства - сиромаштво, неправду, суровост моћника у односу на слабе, морални пад”, истакао је Вартоломеј.

Према његовим речима, патријарх Павле је добровољно био пуки сиромах, испосник, човек непрекидне молитве, благ, миран, али и борац који не зна за узмицање и спреман за сваку жртву до краја.

„Бога је подарио цркви управо тада када су његов народ и отаџбина имали потребу за таквим поглаваром више него икад пре”, поручио је поглавар васељенског православља, и додао да је одлазак поглавара СПЦ заправо одлазак у вечни живот.
Прочитана је и порука патријарха Московског и сверусије Кирила, који је поручио да цео православни свет саосећа са Српском православном црквом због смрти патријарха Павла, кога је назвао „храбрим браниоцем свете вере и баштине српског народа”.
У писму, које је прочитано на сахрани патријарха Павла у манастиру Раковица, Кирил је навео да је пут патријарха Павла оличење светлости, и да је, као човек који је отелотворио најбоље особине монаштва, уживао дубоко и најискреније поштовање Руске православне цркве.
Председник Србије Борис Тадић опростио се од упокојеног патријарха српског Павла, уз захвалност за његова дела и моралне поуке које је оставио у наслеђе српском народу.
„Верујем да делим мишљење грађана изражавајући захвалност патријарху Павлу што је увек постојао и што постоји испред свих нас својим делом и речима да увек будемо људи и да никада на зло других не одговарамо злом у себи”, рекао је председник Тадић на

опелу патријарху.